

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА УПРАВЛІННЯ

ЗАТВЕРДЖУЮ
В.о. декана факультету економіки
та управління
Андрій КОЦУР
«30» 08 2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор навчально-наукового
інституту новітніх освітніх
технологій
Святослав ПІТЕЛЬ
«30» 08 2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-педагогічної
роботи
Віктор ОСТРОВЕРХОВ
«30» 08 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
з дисципліни «ОПЕРАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Галузь знань – 07 Управління та адміністрування
Спеціальність – 073 Менеджмент
Освітньо-професійна програма «Управління персоналом»

Кафедра менеджменту, публічного управління та персоналу

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (семін.) (год.)	ІРС (год.)	Тренінг (год.)	Самост. робота студ. (год.)	Разом (год.)	Екз. (сем.)
Денна	3	5	30	30	4	8	78	150	5
Заочна	3	5-6	8	4	-	-	138	150	6

ТЕРНОПІЛЬ – 2024

2

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні за спеціальністю 073 Менеджмент галузі знань 07 Управління та адміністрування, затвердженої Вченуою радою ЗУНУ, протокол № 9 від 15.06.2022 р. зі змінами відповідно до рішення Вченої ради ЗУНУ (протокол №11 від 26.06.2024р.)

Робочу програму склала:
канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу Світлана КРАМАРЧУК.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, протокол № 2 від 29.08.2024 р.

Завідувач кафедри
д-р екон. наук, професор

Михайло ШКІЛЬНИЯК

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 073 Менеджмент, протокол № 2 від 30.08.2024 р.

Голова групи забезпечення спеціальності
д-р екон. наук, професор

Михайло ШКІЛЬНИЯК

Гарант ОНП
канд. екон. наук, доцент

Ольга ДЯКІВ

1. СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСИЦПЛІНИ «ОПЕРАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»

1. Опис дисципліни «Операційний менеджмент»

Дисципліна «Операційний менеджмент»	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти чи СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 5	Галузь знань – 07 Управління та адміністрування	Статус дисципліни - обов'язкова Мова навчання - українська
Кількість залікових модулів - 5	Спеціальність – 073 Менеджмент Освітньо-професійна програма «Управління персоналом»	Рік підготовки : Денна – 3 Заочна - 3 Семестр : Денна – 5 Заочна – 5,6
Кількість змістових модулів – 2	Ступінь вищої освіти – бакалавр	Лекції: <i>Денна – 30 год.</i> <i>Заочна – 8 год.</i> Практичні заняття: <i>Денна – 30 год.</i> <i>Заочна – 4 год.</i>
Загальна кількість годин – 150		Самостійна робота: <i>Денна – 78 год.</i> <i>Заочна – 138 год.</i> Тренінг: <i>Денна – 8 год.</i> Індивідуальна робота: <i>Денна – 4</i>
Тижневих годин – 10 год., з них аудиторних – 4 год.		Вид підсумкового контролю - екзамен

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ „ОПЕРАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ”

2.1. Мета вивчення дисципліни

Ринкові перетворення, які відбуваються в Україні, вимагають від керівників підприємств різних галузей і форм власності глибокої теоретичної підготовки та вміння ефективного управління організаціями. Тому на сьогоднішній день актуальною стає проблема підготовки висококваліфікованих спеціалістів з управління виробництвом. Дисципліна „Операційний менеджмент”, а інакше кажучи - управління виробництвом, якраз і забезпечує у визначальній мірі якісну підготовку таких спеціалістів.

Наука про управління виробництвом є фундатором сучасної економічної науки. Вона покликана забезпечувати ефективне з'єднання всіх видів ресурсів підприємства для їх найкращого використання в залежності від ринкових потреб.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

В процесі вивчення дисципліни студенти повинні:

- усвідомлення того, що операційна система є однією з найважливіших складових будь-якого підприємства, через що спеціалісту в галузі управління потрібно докорінне знання основ та категорійного апарату операційного менеджменту;
- знання принципів та методів раціональної організації, планування і контролю за функціонуванням операційних систем різних видів;
- уміння розробляти операційну стратегію підприємства;
- вміння обґруntовувати рішення щодо створення операційної системи, підтримки належного режиму її поточного функціонування;
- вміння здійснювати менеджмент якості та управляти продуктивністю операційної діяльності організації;
- знання особливостей операційного менеджменту на підприємствах різних галузей.

2.3. Найменування компетентностей, формування яких забезпечує вивчення дисципліни:

СК4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.

СК10. Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни.

Перелік дисциплін, які мають бути вивчені раніше включає: статистику, менеджмент.

2.5. Результати навчання:

ПРН3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.

ПРН4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.

ПРН6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

ПРН7. Виявляти навички організаційного проектування

ПРН10. Мати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації.

3. Програма навчальної дисципліни „Операційний менеджмент”

Змістовий модуль I. Теоретичні аспекти операційного менеджменту

Тема 1. Операційний менеджмент як різновид функціонального менеджменту

Виробництво як процес перетворення ресурсів організації на продукцію. Об'єктивні закономірності управління операційним процесом. Природа операційної функції. Галузеві особливості операційної функції. Сутність і місце операційного менеджменту в системі менеджменту організації. Зв'язок операційного менеджменту з іншими функціональними видами менеджменту. Менеджмент виробничий та операційний: спільні та відмінні характеристики. Особливості операційного менеджменту: цілі та основні завдання. Принципи, функції та методи операційного менеджменту. Особливості операційного менеджменту в період викликів воєнного стану в країні.

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 15.

Тема 2. Операційна стратегія підприємства

Стратегічні питання операційного менеджменту. Сутність та етапи розробки операційної стратегії організації. Формування стратегії виробництва товару. Розробка стратегій процесу. Типи процесів: сфокусований на процесі, продукті та повторюваному процесі. Порівняння стратегій процесів. Особливості стратегій сервісних процесів. Вплив життєвого циклу на операційну стратегію. Застосування "дерева рішень" у проєктуванні товару або процесу.

Література: 1, 6, 7, 13, 17

Тема 3. Операційна система організації

Сутність системного підходу до управління операційною системою. Операційна система як об'єкт управління. Особливості та властивості операційної системи. Складові операційної системи: перероблювальна підсистема; підсистема забезпечення; підсистема планування і контролю. Класифікаційні підходи до операційних систем. Одиночні (проектні) системи. Дрібносерійні системи. Системи масового виробництва. Системи з безперервним процесом. Управління персоналом, що обслуговує операційну систему організації.

Література: 1, 8, 9, 14, 28, 30

Тема 4. Операційна діяльність підприємства

Поняття операційної діяльності підприємства. Склад основних ресурсів як вхідних факторів операційної діяльності. Виробнича потужність підприємства. Товари, послуги як результат операційної діяльності підприємства. Операційні процеси організації — основа функціонування та

розвитку операційної системи. Роль персоналу підприємства у організації операційної діяльності.

Література: 8, 9, 11, 13, 14, 21, 25

Тема 5. Організація операційних процесів

Принципи організації операційних процесів. Типи операційних процесів, їх ознаки. Організація операційного процесу у просторі й часі. Поняття, структура і тривалість операційного циклу. Особливості управління за фазами операційного циклу підприємства.

Література: 7, 10, 11, 16, 17, 22

Змістовий модуль II. Управління операційною системою організації, проектами, якістю та продуктивністю операційної діяльності

Тема 6. Управління процесом проектування операційної системи

Сутність, цілі та етапи проектування операційної системи. Критерії та фактори проектування операційної системи. Соціотехнічний підхід до розробки операцій. Сучасний рівень розвитку операційних систем. Системи автоматизованого проектування. Автоматизовані системи управління виробництвом. Системи автоматизованого складування та подання товарів. Гнучкі виробничі системи. Відмінності у проектуванні товару та послуги. Прийняття рішень з просторової організації підприємства. Схеми розміщення та масштаби виробничих потужностей. Розміщення приміщень і обладнання сервісних підрозділів підприємства.

Література: 1, 4, 13, 15, 16, 22

Тема 7. Управління поточним функціонуванням операційної системи

Стратегічне, тактичне та оперативне планування операцій. Управління матеріально-технічним забезпеченням. Функції, завдання та основні вимоги до оперативного управління виробництвом. Зміст і фази оперативного управління. Організація диспетчеризації виробництва. Види систем оперативного управління виробництвом. Контроль операційного процесу. Контроль якості сировини, матеріалу і послуг. Роль і завдання управління матеріальними ресурсами та запасами. Методи управління запасами. Система управління запасами "точно в термін". Мотивація в системі операційного менеджменту.

Література: 2, 3, 4, 7, 9,

Тема 8. Управління проектами

Сутність проектного підходу до управління операційною системою. Життєвий цикл проекту. Планування проектів. Поопераційний перелік робіт. Створення робочих графіків за допомогою діаграм Г.Гантта. Контроль проектів. Методи сіткового планування: переваги та недоліки. Техніка управління проектами методом оцінки та розгляду програми (PERT) та методом критичного шляху (CPM).

Література: 10, 12, 13, 16

Тема 9. Управління якістю продукції підприємства

Загальний менеджмент якості (TQM). Поняття, значення і фактори забезпечення якості товарів і послуг. Показники якості та методи їх оцінювання. Нормативи якості товарів і послуг. Планування якості. Організаційне забезпечення якості. Інструменти контролю якості. Аналіз програм забезпечення якості У. Е. Демінга, Д. Джурана, П. Кросбі, К. Ішакава та ін. Підхід з позицій загального менеджменту якості. Групи з управління якістю.

Література: 10, 11, 12, 13, 14, 19

Тема 10. Управління продуктивністю операційної діяльності

Продуктивність операційної діяльності як основна мета операційного менеджменту. Комплексний підхід до питань продуктивності. Показники результативності функціонування операційних систем. Моделювання процесу управління продуктивністю операційної системи. Фактори впливу на динаміку продуктивності організації. Методи ефективного управління персоналом, як передумова підвищення продуктивності організацій. Особливості операційного менеджменту в різних галузях економіки.

Література: 1, 3, 5, 6, 7, 15

4. Структура залікового кредиту дисципліни «Операційний менеджмент»

(денна форма навчання)

Тема	Кількість годин					
	Лек- ції	Прак- тичні заняття	Індивіду- альна робота	Тренінг	Самос- тійна робота	Конт- рольні заходи
Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти операційного менеджменту						
Тема 1. Операційний менеджмент як різновид функціонального менеджменту	2	2	1	2	7	Тести, питання, реферати, задачі, завдання
Тема 2. Операційна стратегія підприємства	4	4			7	
Тема 3. Операційна система організації	2	2			8	
Тема 4. Операційна діяльність підприємства	2	2	2	4	8	Тести, питання, реферати, завдання, задачі
Тема 5. Організація операційних процесів	4	4			8	
Заліковий модуль 1						Контрольна робота
Змістовий модуль 2. Управління операційною системою організації, проектами, якістю та продуктивністю операційної діяльності						
Тема 6. Управління процесом проектування операційної системи	4	4	1	2	8	Тести, питання, реферати, завдання, задачі
Тема 7. Управління поточним функціонуванням операційної системи	4	4			8	
Тема 8. Управління проектами	2	2			8	
Тема 9. Управління якістю продукції підприємства	2	2			8	
Тема 10. Управління продуктивністю операційної діяльності	4	4			8	
Разом	30	30		4	8	78

(заочна форма навчання)

Тема	Кількість годин		
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
<i>Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти операційного менеджменту</i>			
Тема 1. Операційний менеджмент як різновид функціонального менеджменту	1	1	13
Тема 2. Операційна стратегія підприємства	-		13
Тема 3. Операційна система організації	-		14
Тема 4. Операційна діяльність підприємства	1	1	14
Тема 5. Організація операційних процесів	1		14
<i>Змістовий модуль 2. Управління операційною системою організації, проектами, якістю та продуктивністю операційної діяльності</i>			
Тема 6. Управління процесом проектування операційної системи	1	1	14
Тема 7. Управління поточним функціонуванням операційної системи	1		14
Тема 8. Управління проектами	1		14
Тема 9. Управління якістю продукції підприємства	1	1	14
Тема 10. Управління продуктивністю операційної діяльності	1		14
Разом	8	4	138

5. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Практичне заняття 1. Операційний менеджмент як різновид функціонального менеджменту

Мета: Вивчити природу та особливості операційної функції, освоїти принципи та методи операційного менеджменту

1. Виробництво як процес перетворення ресурсів організації на продукцію.
2. Природа та галузеві особливості операційної функції.
3. Зв'язок операційного менеджменту з іншими функціональними видами менеджменту.
4. Принципи, функції та методи операційного менеджменту.
5. Розв'язування ситуаційних завдань.

Література: 1, 2, 3, 10, 14

Практичне заняття 2, 3. Операційна стратегія підприємства

Мета: Оволодіти практичними навичками щодо розробки операційної стратегії підприємства

1. Процес розробки операційної стратегії організації підприємства.
2. Формування стратегії виробництва товару.
3. Розробка стратегій різних видів процесів: сфокусований на процесі, продукті та повторюваному процесі.
4. Порівняння стратегій процесів.
5. Вплив життєвого циклу на операційну стратегію. Застосування "дерева рішень" у проектуванні товару або процесу.
6. Розв'язування задач.

Література: 2, 3, 4, 5, 7

Практичне заняття 4. Операційна система організації

Мета: Вивчити особливості й властивості операційної системи організації та її основних складових

1. Системний підхід в управлінні операційною системою.
2. Особливості та властивості операційної системи, її складові: перероблювальна; забезпечення; планування і контролю.
3. Системи класифікації операційних систем (одиничні, дрібносерійні, масового виробництва, з безперервним процесом).
4. Управління персоналом, що обслуговує операційну систему організації.
5. Розв'язування задач.

Література: 2, 3, 4, 5, 7

Практичне заняття 5. Операційна діяльність підприємства

Мета: Оволодіти практичними навичками організації операційної діяльності підприємства

1. Операційна діяльність підприємства.
2. Виробнича потужність підприємства.

3. Товари та послуги як результат операційної діяльності підприємства.
4. Операційні процеси організації — основа функціонування та розвитку операційної системи.
5. Роль персоналу підприємства у організації операційної діяльності.
6. Тести.

Література: 2, 8, 11, 12, 14

Практичне заняття 6, 7. Організація операційних процесів

Мета: **Оволодіти практичними навичками організації операційних процесів у просторі й часі**

1. Принципи організації операційних процесів, їх типи та ознаки.
2. Організація операційного процесу у просторі й часі.
3. Поняття, структура і тривалість операційного циклу.
4. Особливості управління за фазами операційного циклу підприємства.
5. Розв'язування задач.

Література: 3, 4, 5, 10, 15

Практичне заняття 8, 9. Управління процесом проектування операційної системи

Мета: **Оволодіти практичними навичками виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень стосовно проектування операційної системи**

1. Особливості проектування операційної системи.
2. Соціотехнічний підхід до розробки операцій.
3. Системи автоматизованого проектування, управління виробництвом, складування та подання товарів.
4. Відмінності у проектуванні товару та послуги.
5. Схеми розміщення та масштаби виробничих потужностей.
6. Тести.

Література: 3, 4, 5, 7, 8, 13

Практичне заняття 10, 11. Управління поточним функціонуванням операційної системи

Мета: **Оволодіти практичними навичками виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень стосовно функціонування операційної системи**

1. Стратегічне, тактичне та оперативне планування операцій.
2. Функції, завдання та основні вимоги до оперативного управління виробництвом, його зміст і фази.
3. Види систем оперативного управління виробництвом.
4. Контроль операційного процесу, якості сировини, матеріалу і послуг.
5. Методи управління запасами. Система управління запасами "точно в термін".
6. Розв'язування задач.

Література: 3, 4, 5, 7, 8, 13

Практичне заняття 12. Управління проектами

Мета: Оволодіти практичними навичками організаційного проектування

1. Сутність проектного підходу в управлінні операційною системою.
2. Створення робочих графіків за допомогою діаграм Г.Гантта.
3. Методи сіткового планування: переваги та недоліки.
4. Техніка управління проектами методом оцінки та розгляду програми (PERT) та методом критичного шляху (CPM).
5. Розв'язування задач.

Література: 3, 4, 5, 6, 8, 11, 15

Практичне заняття 13. Управління якістю продукції підприємства

Мета: Вивчити засади та оволодіти практичними навичками управління якістю продукції підприємства

1. Загальний менеджмент якості (TQM): поняття, значення і фактори забезпечення якості товарів і послуг.
2. Показники якості та методи їх оцінювання.
3. Планування, організаційне забезпечення та інструменти контролю якості.
4. Аналіз програм забезпечення якості У. Е. Демінга, Д. Джурана, П. Кросбі, К. Ішакава та ін.
5. Розв'язування задач.

Література: 1, 6, 7, 8, 12, 16

Практичне заняття 14, 15. Управління продуктивністю операційної діяльності

Мета: Вивчити засади та оволодіти практичними навичками управління продуктивністю операційної діяльності

1. Продуктивність операційної діяльності підприємства.
2. Комплексний підхід до питань продуктивності. Показники результативності функціонування операційних систем.
3. Моделювання процесу управління продуктивністю операційної системи.
4. Шляхи підвищення продуктивності організацій.
5. Методи ефективного управління персоналом, як передумова підвищення продуктивності організацій.
6. Розв'язування задач.

Література: 2, 3, 4, 5, 17

6. Самостійна робота студентів

Дана робота виконується самостійно студентом і складається із підготовки есе з проблемного питання, яке вибирається за порядковим номером в екзаменаційній відомості та передбачає опрацювання лекційного матеріалу, законодавчих та нормативних актів, навчальної літератури, спеціальних джерел інформації, а також із чотирьох ситуаційних завдань, що теж обираються за варіантами.

Перелік теоретичних питань для самостійної роботи студентів (вибирається за порядковим номером в екзаменаційній відомості).

1. Суть та місце операційного менеджменту в системі управління організацією.
2. Операційна система та її класифікації
3. Конкурентоздатність організацій та товару: поняття, оцінка, шляхи забезпечення.
4. Продуктивність організації: поняття, оцінка, шляхи забезпечення.
5. Особливості управління виробництвом у закордонних країнах.
6. Промислове підприємство як виробнича система.
7. Організаційні структури управління розвитком виробництва.
8. Виробнича структура підприємства: поняття та чинники формування.
9. Види варобничої структури підприємств: характеристика та обґрунтування вибору.
10. Операційна стратегія фірми, її роль та процес формування.
11. Взаємозв'язок стратегічних, тактичних та оперативних завдань у системі операційного менеджменту.
12. Суть та процес прийняття рішень в операційному менеджменті.
13. Суть та необхідність розробки і вдосконалення виробів.
14. Підготовка виробництва до випуску нової продукції.
15. Суть виробничого процесу та принципи його раціоналізації.
16. Виробничий цикл: суть, структура та чинники, що впливають на його тривалість.
17. Види руху предметів праці у процесі виробництва, їх суть та особливості.
18. Типи виробництва та їх порівняльна техніко-економічна характеристика.
19. Потокові методи організації виробництва.
20. Організація непотокового виробництва.
21. Особливості та значення організації автоматизованого виробництва.
22. Виробнича потужність підприємства: розрахунок та чинники, що впливають на її величину.
23. Планування виробничих потужностей.
24. Суть і значення управління матеріально-виробничими запасами.
25. Суть та особливості моделей управління запасами на підприємстві.

26. Система планування матеріальних потреб виробництва: суть та структура.
27. Роль і значення матеріально-технічного забезпечення у системі операційного менеджменту.
28. Оперативне управління виробництвом: зміст і завдання.
29. Розробка оперативно-календарних планів підрозділів підприємства.
30. Організація диспетчеризації виробництва: суть та необхідність.
31. Управління виробництвом на основі системи «точно – вчасно».
32. Виробнича інфраструктура: суть, зміст і завдання.
33. Організація обслуговування виробництва інструментом і технологічним оснащенням.
34. Організація обслуговування виробництва ремонтом технологічного оснащення.
35. Організація енергетичного господарства підприємства.
36. Організація і управління транспортним обслуговуванням виробництва.
37. Організація і управління складським господарством підприємства.
38. Управління якістю: суть, принципи, процедури.
39. Організація технічного контролю на підприємстві.
40. Контроль у системі операційного менеджменту.

Оцінювання Ессе складається із оцінки за якість поданого матеріалу, яка оцінюється в 70 балів і з оцінки за захист поданої роботи – 30 балів. Практичне завдання теж оцінюється за 100 бальною шкалою, де кожне з чотирьох завдань складає 25 балів.

В кінці бали за Ессе та практичну частину сумуються та діляться на 2, тобто виводиться середньо-арифметична оцінка за самостійну роботу студента в цілому.

7. Організація і проведення тренінгу Тренінг з дисципліни “Операційний менеджмент”

Tематика тренінгу

1. Розроблення операційної стратегії підприємства.

Подати операційну стратегію у вигляді сукупності рішень, пов’язаних із розробленням виробничого процесу, а також інфраструктури, потрібної для його успішної реалізації. Розроблення виробничого процесу полягає у виборі потрібної технології для виготовлення продукції (надання послуги), складання плану-графіку процесу, способу розміщення процесу, а також управління запасами товаро-матеріальних цінностей. Рішення, пов’язані з інфраструктурою виробничого процесу, стосуються розробки систем планування і управління, способів і методів забезпечення якості і контролю якості

процесу і продукції, структури оплати праці і організації виробничої функції підприємства.

2. Оцінювання систем управління якістю на підприємствах

Проаналізувати процедуру створення системи управління якістю на підприємстві. Дослідити етапи впровадження системи менеджменту якості. Оцінити її ефективність.

Організація і проведення тренінгу

1. Вступна частина проводиться з метою ознайомлення студентів з темою тренінгового завдання
2. Організаційна частина полягає у створенні робочого настрою у колективі студентів, визначенні правил проведення тренінгового завдання.
3. Практична частина шляхом виконання завдань.
4. Підведення підсумків. Обговорення результатів виконання завдань у групах, обмін думками.

Критерії оцінювання тренінгових завдань

Виконання кожного завдання оцінюється за 100-бальною шкалою, у якій 70 балів за правильність та повноту виконаного завдання і 30 балів за захист проекту в процесі обговорення. В кінці бали за обидва завдання сумуються та діляться на 2, тобто виводиться середньо-арифметична оцінка за тренінг в цілому.

8. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

В процесі вивчення дисципліни “Операційний менеджмент” використовуються наступні методи оцінювання навчальної роботи студента.

За бальною шкалою оцінювання, яке використовується в навчальному закладі, рівень засвоєння матеріалу оцінюється наступним чином:

- 90 – 100 балів – 5 (відмінно)
- 75 – 89 балів – 4 (добре)
- 60 – 74 балів – 3 (задовільно)
- до 60 балів – 2 (незадовільно).

За окремими формами контролю знань студентів з дисципліни застосовуються критерії оцінювання, подані в таблиці 1.

Таблиця 1

№ з/ п	Форми контролю/ критерії оцінювання	Бальна шкала оцінок знань			
		<i>Відмінно</i> (90-100)	<i>Добре</i> (75-89)	<i>Задовільно</i> (60-74)	<i>Незадовільно</i> (до 60)
1.	УСНЕ ОПИТУВАННЯ				
	Повнота відповіді	повна	повна	не повна	часткова,

					відсутня
	Глибина і різносторонність знань	достатня	належна	задовільна	відсутня
	Системність та логіка викладення матеріалу	систематизоване, логічне	логічне	відсутня	відсутня
	Ступінь ознайомлення з основними методичними розробками, законодавством та уміння їх використовувати при відповіді	високий, використовуються при відповіді	достатній, використовуються при відповіді	належний, частково використовуються при відповіді	відсутній
	Уміння узагальнювати викладений матеріал	обґрунтовані висновки	недостатньо обґрунтовані висновки	частково обґрунтovanі висновки	відсутність висновків
2.	РОЗВЯЗУВАННЯ ЗАДАЧ, ВИКОНАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ЗАВДАННЯ				
	Знання методики розв'язання	глибокі	належні	недостатні	відсутні
	Володіння алгоритмом розв'язку	володіє	володіє	частково володіє	не володіє
	Самостійність розв'язку	самостійність розрахунків	недостатня самостійність розрахунків	здійснення розрахунків з допомогою викладача	відсутня самостійність розрахунків
	Правильність і повнота розрахунків	правильні і повні	правильні неповні	частково правильні, неповні	неправильні неповні
	Наявність узагальнених висновків	наявні, обґрунтовані	наявні	наявні	відсутні
3.	ПРОГРАМОВАНИЙ КОНТРОЛЬ (ТЕСТУВАННЯ)				
	Правильність і повнота відповіді	повна, правильна	повна, частково неправильна	неповна, частково правильна	неповна, неправильна
	Чіткість відповіді (наявність чи відсутність виправлень)	чітка без виправлень	наявність незначних виправлень	наявність виправлень	не чітка
	Наявність помилок	відсутні	наявність незначних помилок	значні помилки	значні помилки
4.	НАПИСАННЯ ЕССЕ, РЕФЕРАТУ (ДОПОВІДІ)				
	Самостійність викладу матеріалу	самостійний виклад	самостійний виклад	несамостійний виклад	несамостійний виклад
	Логічність і послідовність викладу матеріалу	логічний і послідовний	логічний виклад, відсутність послідовності	частково логічний виклад, послідовність відсутня	відсутня
	Відповідність викладу матеріалу темі	відповідає	відповідає	частково відповідає	не відповідає
	Використання нових	використовуються	частково використо-	не	не використо-

	літературних джерел	достатньо	вуються	використовуються	вуються
	Відповідність оформлення реферату згідно вимог	відповідає	відповідає	частково відповідає	не відповідає

У процесі вивчення дисципліни “Операційний менеджмент” використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- стандартизовані тести;
- поточне опитування;
- розв'язування задач, управлінських ситуацій;
- залікове модульне тестування та опитування;
- реферати, презентації;
- екзамен.

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Для виконання усіх видів завдань студентами і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів проводиться в установленому порядку.

Політика щодо академічної добросердісті. Списування під час проведення контрольних заходів заборонені. Під час контрольного заходу студент може користуватися лише дозволеними допоміжними матеріалами або засобами, яому забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими студентами, використовувати, розповсюджувати, збирати варіанти контрольних завдань.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в дистанційній формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

9.Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни “Операційний менеджмент” визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Опитування (тестування) під час заняття (Тема 1-5 по 10 балів) = 50 балів	Письмова робота в Moodle = 50 балів. 20 тестів онлайн = 20 балів; 2 задачі по 15 балів = 30 балів	Опитування (тестування) під час заняття (Тема 6-10 по 10 балів) = 50 балів; 3 задачі по 10 балів = 30 балів	Письмова робота в Moodle = 50 балів. 20 тестів онлайн = 20 балів; 3 задачі по 10 балів = 30 балів	Оцінювання двох проектів здійснюється за 100-балльною шкалою, (70 балів за завдання і 30 балів за захист) та практичної частини самостійної роботи (четириох ситуаційних завдань по 25 балів за кожну)	Середнє арефметичне з оцінок за ессе (70 балів за завдання і 30 балів за захист) та практичної частини самостійної роботи (четириох ситуаційних завдань по 25 балів за кожну)	Два теоретичних питання по 30 балів = 60 балів і одна задача = 40 балів

Шкала оцінювання:

За шкалою університету або ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

10. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№ п/п	Найменування	Номер теми
1.	Електронний варіант лекцій	1 – 10
2.	Мультимедійне забезпечення, платформа MOODLE, пакети прикладних програм	1-10
3.	Індивідуальні завдання для самостійного виконання (електронний варіант)	4, 5, 6, 7, 9
4.	Електронний варіант тестових завдань	1-10

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Беззубко Б. І. Операційний менеджмент: навч.-метод. посібник. Донбас. нац. акад. будівництва і архітектури. Харків : ПромАрт, 2020. 103 с.
2. Буркинський Б. В., Лисюк В. М. Логістика товарного ринку: монографія. Одеса : ПРЕЕД НАНУ, 2018. 243 с.
3. Буяк А.Є. Операційний менеджмент: Посібник. Тернопіль: Новий колір, 2015. 483 с.
4. Верхола М. І. Інформаційна система автоматичного керування та інтеграції АРМ у систему управління поліграфічним виробництвом: монографія. Львів : Сорока Тарас Богданович, 2019. 250 с.
5. Виробничий менеджмент: підруч. для студентів ВНЗ / Ю. В. Гончаров та ін.; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Ю. В. Гончарова, 2-ге вид., допов. і перероб. Київ : Кафедра, 2014. 511 с.
6. Гурч Л. М. Логістика : навч. посіб. для студентів ВНЗ. Київ: НТУ, 2020. 507 с.
7. Дергачов, К. Ю. Об'єктно-орієнтоване проектування технічних систем: навч. посіб. Харків : ХАІ, 2021.168 с.
8. Докуніхін В. З., Кущевська Н. Ф., Малишев В. В. Технологічне проектування автотранспортних підприємств : підручник. Київ : Університет "Україна", 2021. 145 с.
9. Дороніна М. С., Білоконенко Г. В. Соціально-економічний потенціал виробничої організації : монографія. Харків : Лібуркіна Л. М., 2020. 315 с.
- 10.Інтелектуальні системи управління виробництвом хлібобулочних виробів: монографія / В. П. Хорольський та ін.; за заг. ред. д-ра техн. наук, проф. В. П. Хорольськогою. Кривий Ріг : Черніавський Д. О., 2019. 203 с.
- 11.Крамарчук С.П. Вдосконалення аспектів формування операційної стратегії вітчизняних підприємств. Регіональні аспекти розвитку продуктивних сил України. 2022, Випуск 27(2022).
- 12.Крамарчук С.П., Лубкей Н.П. Теоретичні аспекти управління інноваційним проектом на вітчизняних підприємствах. Глобальні та національні проблеми економіки: електронне наукове фахове видання

- Миколаївського національного університету імені В.О. Сухомлинського. 2018. №23. С.252-255.
- 13.Крамарчук С.П., Лубкей Н.П. Сутність операційного менеджменту та основні етапи його розвитку. Інфраструктура ринку. 2020. Випуск № 44. С.82 – 86.
- 14.Крамарчук С. П., Крисько Ж. Л. Аспекти управління асортиментною політикою підприємства на сучасному етапі. Цифрова економіка та економічна безпека. 2022. Вип. 2 (02). С.191-195.
- 15.Кузьмін О. Є. Концептуальні засади та інструментарій управління толінговими операціями : монографія. Львів: Галицька Видавнича Спілка, 2018. 237 с.
- 16.Маркіна, І. А. Операційний менеджмент: навчальний посібник. Полтава : ПДАА, 2019. 230 с.
- 17.Менеджмент якості в будівництві та виробничі організаційні системи : монографія / Савенко В. І. та ін. ; під заг. ред Лівінського О. М. та ін. Київ: Центр учебової літератури, 2018. 231 с.
- 18.Нижника В. М. Соціально-трудові та економічні пріоритети розвитку виробничих систем у прискоренні євроінтеграції: монографія. Хмельницький: ХНУ, 2019. 670 с.
- 19.Організація й управління виробництвом : навч. посіб. до практ. занять / А. В. Зеленков та ін. Харків : ХАІ, 2019. 71 с.
- 20.Організація та проектування операційних систем: навчальний посібник / Р. О. Мірошник та ін. Львів : Центр Європи, 2017.173 с.
- 21.Операційний менеджмент: навчальний посібник / В. Ю. Припотень та ін. Нікополь: Ноулидж, Сєвєродонец. вид-ня, 2017. 177 с.
- 22.Резнік Н. П. Логістика: навч. посіб. Київ : НУБіП, 2021. 144 с.
- 23.Руденко С. В. Проектний та логістичний менеджмент: нові знання на базі двох методологій : монографія. Одеса : Купрієнко С. В., 2018 . 188 с.
- 24.Складська логістика: навч. посіб. / В. Є. Марчук та ін. Херсон: Олді-Плюс, 2020. 254 с.
- 25.Сумець О. М. Виробнича логістика: технічні системи і прийоми раціоналізації переміщення матеріальних потоків: навч. посіб. Харків : Пром-Арт, 2018. 99 с.
- 26.Управління операційними бізнес-процесами на підприємствах сфери послуг та промисловості: колективна монографія / Н. І. Шашкова та ін. ; за заг. ред. Н. І. Шашкової, Н. А. Тюхтенко. Херсон: Стар, 2017. 265 с.
- 27.Управління проектами: підручник / С. А. Соколовський та ін. Харків: НАНГУ, 2019. 303 с.
- 28.Федорова, В. О. Логістика : навч. посіб. Харків : Бровін О. В. [вид.], 2019. 153 с.
- 29.Чуприна, Х. М. Трансформація операційних систем управління будівельними підприємствами в умовах цифровізації економіки: теорія, методологія, практика: монографія. Київ : Сердюк В. Л., 2020. 346 с.
- 30.Яковенко О. І. Управління проектами та ризиками: навч. посіб. Ніжин : Лисенко М. М., 2019.194 с.

31. Andrew Greasley. Absolute Essentials of Operations Management. Published November 12, 2019. 124 p.
32. Heizer J., Render B. Operations Management. Pearson Education, Limited, 2011. 888 p.
33. Steve Brown, John Bessant, Fu Jia. Strategic Operations Management. Jul. 18th, 2018.
34. Training Manual. Logistics specialist. March. 2013. 970p.